

z. i. juist waren, en daarna was hij — als onverwacht gevolg van mijn mededeeling — er toe overgegaan zich te verzwakken door het veelvuldig toepassen van den coïtus interruptus en op andere wijzen. Toen hij meende eindelijk wel zwakker te zijn dan zijn wederhelft, slaagde hij er in, een zoon bij haar te verwekken!

Hiervan heb ik den collega, die patiënt later behandelde, mededeeling gedaan; deze was nóg sceptischer gestemd dan ik over het verband tusschen de geboorte van een zoon en de voorafgaande verzwakking.

Wij vernemen thans, dat ook nu in de oorlogvoerende landen, dus daar waar vele vermoeide, verzwakte of uitgeputte mannen zijn, het aantal geboorten van jongens betrekkelijk bijzonder sterk is toegenomen. Ik geloof, dat collega EDEL (zie bldz. 1709 van dit *Tijdschrift*) ten onrechte veronderstelt, dat hier een hoogere natuurkracht onder eerbiediging van de staatkundige grenzen der oorlogvoerenden ondoelmatig werkt. De eigenschappen en hoedanigheden van het toekomstige individu, en dus ook zijn geslacht, moeten afhangen van de hoedanigheden van de eicel en der spermacel op het oogenblik der conceptie, en dus ook van den toestand der ouders op dat oogenblik.

Wat hier onder een zwakkere constitutie verstaan moet worden, is moeilijk te zeggen; het is een betrekkelijk begrip, waarbij zoowel rekening gehouden moet worden met den leeftijd der moeder, met de levenswijze van den vader, als met alle andere factoren, die invloed op de constitutie uitoefenen kunnen en die wij dikwijls niet bij machte zijn nader aan te geven, voornl. omdat het hier een verschil betreft.

Amsterdam, 3 October 1915.

CH. BLES.

II.

Onder normale omstandigheden worden in Europa (met uitzondering van de Balkan-staten) meer levende jongens dan levende meisjes geboren. Het aantal doodgeboren jongens overtreft dat der doodgeboren meisjes nog meer. Bij ontijdige baringen en miskramen is het aantal mannelijke vruchten zeer veel grooter dan dat der vrouwelijke, en wel in een verhouding van ongeveer 140 : 100. Wanneer nu — onder den invloed van buitengewone omstandigheden — het aantal levend geboren jongens dat der levend geboren meisjes meer dan anders overtreft, *kan* dit veroorzaakt zijn door een geringer aantal miskramen. Zou de grootere belangstelling, die de zwangere vrouw in oorlogstijd ondervindt, niet een factor kunnen zijn, die het aantal miskramen doet verminderen?

Groningen, 3 October 1915.

G. C. NIJHOFF.

DE MACHT IN ONZE AFDEELINGSZIEKENFONDSEN.

Tegenover collega SNOECK HENKEMANS kan ik kort zijn. Wij spreken blijkbaar langs elkaar heen. Onze meeningen over minimum, maximum en het daartusschenliggende normale schijnen te verschillen.

Mogelijk kunnen wij de gedachtenwisseling vruchtbaarder voortzetten in de commissie van voorbereiding voor de verdere plannen, waarin hij, naast mij, met eenige anderen is benoemd. Intusschen zij uitdrukkelijk vastgesteld, dat collega SNOECK HENKEMANS mij niet kan aanwijzen, waar en wanneer en op welke algemeene vergadering omtrent de macht in onze afdelingsziekenfondsen ooit één voorstel is gedaan, ooit één besluit genomen.

Utrecht, 4 October 1915.

Dr. A. SCHUCKINK KOOL.

DE BELOONING DER GEMOBILISEERDE COLLEGA'S.

Uit zeer betrouwbare bron verneem ik, dat artsen met militaire verplichtingen niet in aanmerking komen voor de open betrekkingen van gemeente-arts te 's Gravenhage;